

mOntaurà

Nº 20 Tardor 1992

REVISTA DE MANCOR DE LA VALL

SA FONT NOVA DE MASSANELLA, dibuix de l'artista local Maria Martorell Vallori

SUMARI

Portada: SA FONT NOVA DE MASSANELLA, dibuix de l'artista local Maria Martorell Vallori.

Pàg. 3 PENYA AMIGS D'EN GENÍS.

4 CRÒNICA. Gabriel Fiol Mateu.

7 OLÍMPIADES, Mancor de la Vall amb Barcelona '92

8 DE CA NOSTRA..., Jaume Gual Mora.

10 Aprovades definitivament les NN.SS. de Planejament de Mancor. Gabriel Fiol Mateu.

11 L'ESPLAI: HEM ANAT DE CAMPAMENT. El grup de monitors.

13 TEMPERATURES I PLUGES A MANCOR DE LA VALL. Miquel Saurina Vallori.

14 Entrevista: APOL·LÒNIA RIERA SEGUÍ "Can Miquel d'Esorca". Jaume Gual Mora.

17 L'ESCOLA. COMENÇA UN NOU CURS. El Claustre de professors.

18 EL PER QUÈ D'UNA REFORMA DEL SISTEMA EDUCATIU?. Jaume Gual Mora

20 AJUNTAMENT DE MANCOR.

21 ARA HA FET VINT ANYS...

22 FSGLÈSIA LOCAL. L'ALEGRIA DEL TREBALL BEN FET. Bartomeu Fons Pascual.

23 TOFONÍMIA DOCUMENTADA (20). Gabriel Fiol Mateu

24 ELS LLINATGES DELS MANCORINS (19). Gabriel Fiol Mateu.

25 EL FUTBOL. MONTAURA AMATEUR A PRIMERA REGIONAL. Miquel Vallori Mateu.

Contraportada: IMATGES D'AHIR, DUES JOVENETES (1921) Comentari d'En Biel de Son Nadal.

CALENDARI 1ª REGIONAL

6 Setembre	Ses Salines	Montaura
13 Setembre	Montaura	Margaritense
20 Setembre	Port de Soller	Montaura
27 Setembre	Montaura	Barracar
4 Octubre	Marrabí	Montaura
11 Octubre	Montaura	S'Arnacó
18 Octubre	Ferriolense	Montaura
25 Octubre	Montaura	Escolar
1 Novembre	Montaura	Santa Eugènia
8 Novembre	Petra	Montaura
22 Novembre	Montaura	Independente C/R
29 Novembre	Artà	Montaura
6 Desembre	Montaura	Collerense
13 Desembre	Soledad	Montaura
20 Desembre	Montaura	CIDE
3 Gener	Rotlet Molinar	Montaura
10 Gener	Montaura	Alqueria
17 Gener	Montaura	Ses Salines
24 Gener	Margaritense	Montaura
31 Gener	Montaura	Port de Soller
7 Febrer	Barracar	Montaura
21 Febrer	Montaura	Marrabí
28 Febrer	S'Arnacó	Montaura
7 Març	Montaura	Ferriolense
14 Març	Escolar	Montaura
21 Març	Santa Eugènia	Montaura
28 Març	Montaura	Petra
4 Abril	Independente C/R	Montaura
18 Abril	Montaura	Artà
25 Abril	Collerense	Montaura
2 Maig	Montaura	Soledad
9 Maig	CIDE	Montaura
16 Maig	Montaura	Rotlet Molinar
23 Maig	Alqueria	Montaura

Activitats Culturals F.C.E.	457777
Aeroport, informació	264162
Ajuntament	501776
Alcolics anònims	231169
Ambulàncies	200362
Ambulatori S.Soc. Inca	502461
A.T.S.	501880
Bombers	085
Dispensari Municipal	504865
Electricitat "Avaries"	500700
Escola "Montaura"	505991
Esperanca, Teléf. de la	461112
Guardia Civil C.O.S.	062
Activ. Infant.-Juvenil F.C.E.	280000
Meteorològica, Informació	405814
Metge de Guardia (Nº 2504)	281313
Notícies (de 8 a 20 h.)	721172
Parròquia	501828
Projecte Home	456212
Protecció Civil	721040
Pompes Fúnebres	500237
Servei Inf.Atenció Ciut.	900-321321
Son Dureta	175000
Taxi (Radio-Taxi 24 h.)	881020
Telegrams per telèfon	722000
Toxicològica, Informació	91-2620420
Tren, Estació Inca	500059
Urgències Seg.Social Inca	889000

Montaura

MONTAURA, Revista de Mancor de la Vall

Redacció : Grup de Mancorins.

Confecció : En Joan & Co.

Col·laboradors : Tots els qui vulguin

IMPRESSIÓ: Informacions Llevant, S.A.
Dipòsit Legal: PM 3-1988

EDITA : COL·LECTIU MONTAURA
Pl. Ajuntament, 1
07312 MANCOR DE LA VALL
Telèfon 501776

Les responsabilitats dels articles recauran només damunt de llurs autors.

Si no pots vencer-los, uneix-te a ells.

PENYA AMICS D'EN GENÍS

El passat dia 18 de Juliol, es celebrà amb gran èxit d'organització i participació sa festa inaugural de sa PENYA AMICS D'EN GENÍS a les sales del Casal de Cultura de Mancor.

Sa Penya, encara que creada per un grup de joves mancorins, està integrada i oberta a joves d'altres pobles de sa nostra estimada Mallorca.

Abans de res, volem deixar clar que no tenim cap mena d'intenció de ser un grup alternatiu a altres ja existents, sino que simplement som uns amics oberts a tothom (reservat dret d'admissió prèvia autorització d'en Genís, encara que ell aquí no hi pinta res) cercant passar-ho bé i riure molt.

Fundamentalment, entre altres coses, ens agrada fer sortides, excursions acampades, marxes, passetjades, sopars, torrades..... a la fi de conèixer un poc més sa nostra illa, perquè fa empegueir que es estrangers la coneguin més que noltros.

No vos cregueu que tot això va de pardalera; hi ha uns estatuts fets i aprovats per es nostro President, que per si no ho sabíeu i ara vos ho deim, és en Genís de Biniamar (tot s'ha de dir, aspirant a Batle de dit poble).

A partir d'ara, ja sabreu qui som tots aquests joves que ens passetjam amb una camiseta blava amb una caricatura d'en Genís a s'esquena.

Si voleu saber més coses o vos animau a participar, ja sabeu a on som.

Jaume Morro i
Juan Pedro Casillas

CRÒNICA

Gabriel Fiol Mateu.

Juliol

Com ja feren els anys passats, l'Associació d'Amics de la Tercera Edat han dedicat alguns dies de l'estiu a la disbauxa i la diversió. Concretament els dissabtes 18 de Juliol, 8 i 22 d'Agost i el 19 de Setembre, a la nit posaren peus davall taula i quan tingueren els estòmacs satisfets es dedicaren a ballar, dues vegades amb l'orquestra "Los Bombis" i altres dues amb el solista mancorí Miquel Pericás "Bessó", amb intervenció d'algun vocalista espontani.

Agradà tant l'actuació d'aquest músic que li van dedicar aquestes gloses:

S'ametla va regalada
i en Miquel és un bessó
vérem durant sa vetlada
que per tocar es piano
en "Bessó" és el millor.

També en es vocalistes
dóna gust es sentir-los
i jo crec que si cobrassin
podeu estar ben segurs
que serien molt millors.

Dia 22.- A Inca, on residia des de que es casà, morí Esperança Bonafè Alba de Cas Tauler a l'edat de 68 anys. Descansi en Pau.

Dia 25.- A l'oratori de Sant Miquel de Campanet es casaren el mancorí Jaume Grau Reynés amb la jove d'aquella vila Francesca Alemany Bennassar. Moltes felicitats.

Dia 28.- Nasqué Aina Maria, segona filla de Maria Magdalena Moranta, regidora del nostre ajuntament, i d'Antoni Martorell. Felicitats.

Agost

Dia 3.- Morí Joan Mateu Martorell a l'edat de 82 anys. Acompanyam en el sentiment a la seva esposa Francesca, a les seves filles Coloma, Aina i Francesca, així com els demés familiars.

Dia 4.- El nostre poble tampoc es veu lliure de la inseguretat ciutadana. Durant la nit, entre els dies 4 i 5 d'aquest mes, uns malfactors entraren al Cafè d'Es Forn i s'emportaren els doblers de les màquines escura-butxaques.

Dia 12.- Durant la nit morí sobtadament Francesc Tevar Gregori, militar de l'arma d'artilleria jubilat. Havia nat a Lluçmajor feia 74 anys. Donam el més sincer condol a la seva esposa Catalina Martorell de Cas Puput, a la seva filla Dolors i demés familiars.

Dia 14.- Celebraren les seves noces d'argent matrimonials Joana Gual Reynés i Guillem Amengual Mateu. Els acompanyaren els seus fills, familiars i molts d'amics. Moltes felicitats i que pugueu celebrar les d'or.

Dia 23.- A la parròquia batiaren Antònia, filla de Apol.lònia Coll i de Ramon Arrom, essent els padrins Antoni Mora i Catalina Arrom.

Dia 25.- A Ciutat morí Joan Morro Rotger de Can Fressa a l'edat de 70 anys. Descansi en Pau.

Dia 29.- Diada de TRUI per rompre un poc l'endormiscament agostenc. Començà amb una eixordant cercavila amb bicicletes i xiulets, continuant amb una passejada cicloturística fins a Caimari. Prop del migdia corregudes i jocs a la piscina. El

capvespre es clausurà el curset de natació amb demostracions dels avanços aconseguits pels cursillistes en aquest esport aquàtic. Al final reberen diplomes d'acord amb el nivell aconseguit. La diada acabà amb una verbena de música melòdica interpretada per l'orquestra "Los Bombis". Col·laboraren a la festa tots els establiments comercials del poble i la Comissió de Joves S'Alzina.

Dia 30.- Batiaren Joan, fill de Catalina Muntaner i de Joan Frontera. Foren els padrins Sebastià Frontera i Francesca Amengual.

Dia 30.- En el "Telenotícies del vespre" de TV3 es pogué veure un vell conegut de Mancor. Era el Dr. Manuel De Fuentes Sagaz que exercí de metge interí al nostre poble i era el president del Tele-

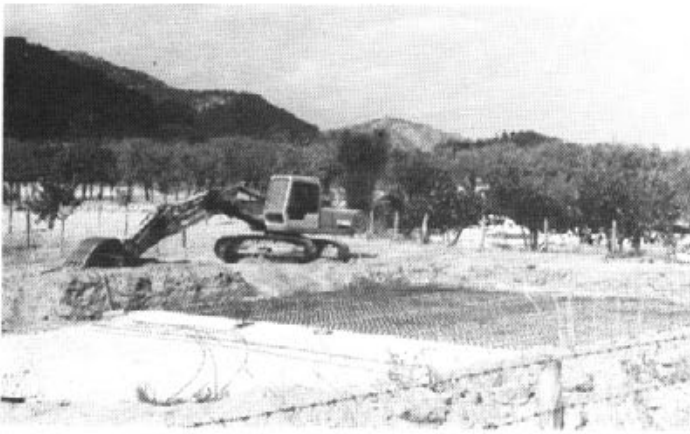

Club quan aquest fou inaugurat el dia 23 de juny de 1968. El motiu de l'aparició televisiva era la presentació d'un llibre seu sobre la història de la cardiologia a Catalunya als assistents al Congrés Internacional de Cardiologia que es celebrava a Barcelona.

Setembre

Dia 10.- Començaren les obres de conducció de l'aigua del sondeig del Clot de Massanella a les xarxes distribuïdores de Selva i Mancor. Les realitza el grup d'empreses Ramon Pons de Lloseta. Com informàrem a la pàgina 29 del número anterior d'aquesta revista, el pressupost puja la quantitat de 85.459.585 ptes. aportades per la Junta d'Aigües de la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori del Govern Balear.

Dia 12.- Es batià Josep, fill de Maria R. Martorell i de Sebastià Frontera, essent els padrins Antoni Frontera i Maria A. Martorell. També el dia 20 rebé les aigües baptismals Joana Aina, filla de Catalina Suau i de Miquel Bestard de la qual foren els padrins Jaume Bestard i Margalida Suau.

Dia 20.- Morí Felip Martorell Castell a l'edat de 93 anys. Era la persona nativa de Mancor de més edat i l'únic vuitcentista que restava viu, ja que la seva vinguda a aquest món fou el 30 de març de 1899. Acompanyam en el sentiment a la seva esposa Antònia, als fills, néts i demés familiars.

Dia 26.- Nasqué Antònia, segon descendent del matrimoni format per Margalida Martorell i Bernardí Coll. Moltes felicitats.

Dia 27.- Segona pujada a peu a Lluç dels mancorins organitzada per l'Ajuntament. Com passà a la primera i a altres anades col·lectives al Cor de Mallorca de gent de Mancor, a la primerenca hora de partir estava plovent. Després de dubtes i deliberacions es decidí donar la sortida. Igual que l'any passat a mesura que anava despuntant el dia el cel es serenava i la jornada resultà agradable. A llocs estratègics de la pujada se servia aigua i fruita per reconfortar els marxaires i a l'arribada a la Font Coberta un berenar tant mallorquí com pa amb botifarró. A les onze es celebrà una missa a l'acolliment que compartírem amb un grup de la ciutadana barriada de la Vileta. A l'oferta foren presentats alguns productes típics del poble i per part del senyor batle una bossa que portava serigrafada una inscripció al·lusiva a la II PUJADA A LLUC A PEU, igual a la que havien rebut tots els inscrits al dinar de germanor. Per mor d'un

concert simfònic que després de la missa es celebrà al mateix recinte de l'acolliment, les taules i cadires per dinar en comoditat hagueren de disposar-se atropelladament. Però la bona voluntat de la majoria d'assistents junt amb el voluntariós treball dels joves del col·lectiu S'Alzina i els esforços de les màximes autoritats mancorines, a través de la megafonia, per ordenar aquell caos, permeteren acomodar els 425 inscrits al dinar. Aquests pogueren gaudir menjant tant com en volgueren de l'arròs brut que "matemàticament" havia condimentat el cuiner amateur, però expert, Bernardí Amengual, buggerró per més senyes, ajudat pel seu equip habitual. Per acabar, postres d'ensaïmada de poma, una de les varietats que permet el nostre pastís més típic, però igualment excel·lent.

Després de dinar balls mallorquins per part dels alumnes de l'escola municipal. A mitjan horabaixa, els autocars i cotxes particulars tornaren els cansats participants a ca seva a reposar de la fatigosa jornada. Per això disposaren d'una hora més abans de tornar a la feina del dilluns, perquè aquest diumenge tingué vint-i-cinc hores.

Gabriel Fiol Mateu.

OLIMPIADES MANCOR DE LA VALL AMB BARCELONA '92

El passat dia 23 de juliol, la torxa olímpica va arribar a Mallorca després de recórrer tot l'Estat Espanyol.

Balears va ésser la darrera província recorreguda per la torxa abans d'arribar a Barcelona ciutat on després es celebraren els que han estat considerats els millors jocs olímpics de l'Era Moderna.

Uns dels nostres millors esportistes, en Joan Manuel Moranta Frontera, va ésser qui representà a Mancor de la Vall en tan important aconeteixement.

El seu relleu va ésser el dinové i va tenir lloc a la carretera de Manacor, concretament a una zona molt concorreguda com és el creuer entre Son Ferriol i l'Aeroport.

Davant un gran nombre de persones, en Joan Moranta va portar la flama olímpica durant 500 metres entre els aplaudiments del públic.

Va ésser sense cap dubte una jornada històrica i molt emotiva tan per al nostre esportista com per al nostre poble que d'aquesta manera va aportar el seu granet d'arena a les passades olímpiques de Barcelona.

GLOSES OLÍMPIQUES

Esteim el noranta-dos ja han passat ses olímpiques ses butxaques ben pelades jo em pensava ésser senyor.

Després de xerrar-ne tant somniava ésser mes ric tocava el cel amb so dit amb deu milions en es banc.

Encara que la sort m'esquiva m'he despert de bon humor perquè se que a lo millor em tocarà sa primitiva.

I esperant qualche milió aniré fent altres coses escriure un parell de gloses sempre m'ha fet il.lusió.

Abans d'anar a Barcelona sa torxa passa per aquí Mallorca es va sentir olímpica una estona.

De Ciutat a Manacor passant per Son Ferriol encara que fes un bon sol la va dur un de Mancor.

En Joan Moranta Frontera va ésser el nostre portador mos representar amb honor com ho fa una senyera.

"Lo millor de lo millor" ho diu qualsevol persona lo que han fet a Barcelona és (en francès) de "chapeau".

DE CA NOSTRA...

LLENGUA.-

Els numerals.

Anem a veure primer la diferència entre el significat de **número** i **nombre**.

Número: Nombre amb què una persona o cosa és designada dins una sèrie o col·lecció. Així *La casa número 7 del carrer des Fang. Ha tret el número 745.*

Nombre: Resultat de comptar les coses que formen un agregat (dos, tres, quatre, etc. i també un o sia la unitat). Quantitat expressada mitjançant un nombre acompanyat del nom de la unitat. *Un gran nombre de convidats se'n van haver de tornar. Un nombre infinit d'ocells.*

La numeració natural és:

Zero, un/una, dos/dues, tres, quatre, cinc, sis, set, vuit, nou, deu, onze, dotze, tretze, catorze, quinze, setze, desset (disset), devuit (divuit), denou (dinou), vint.

Del vint al cent: Vint-i-un, vint-i-dos, etc. Trenta, trenta-un, quaranta, cinquanta, seixanta, setanta, vuitanta, noranta, noranta-nou, cent.

De cent en amunt: Cent vint-i-cinc, tres-centes quaranta-quatre, mil un, dos mil, un milió, un milió cent mil, etc.

Convé tenir present la següent regla: *Es posa el guionet entre la desena i les seves unitats i entre les unitats i les centenes dels numerals i cardinals.*

El número un perd la n quan s'usa com a substantiu, com a pronom indefinit o com a ordinal. Exemples: *Ha sortit el trenta-u, arribàrem al quilòmetre u.*

PARLEM COM CAL.-

Les frases tradicionals i autènticament de la terra per a "donar les bones festes", és a dir, manifestar el nostre bon desig de felicitat per a amics o parents, durant les festes de Nadal i Cap d'Any, són: *Bon Nadal i Bon Any!, Bon Nadal!, Bon any i molts!, Venturós any nou!, Bones festes!, Vos desig bones festes!.*

A diferència del castellà que diu "Felices Navidades", nosaltres no usam mai

el plural per a una designació de singular. No direm mai "Bons Nadals", sinó *Bon Nadal*. El nostre idioma té una predilecció per emprar l'adjectiu *bon* enfront del castellà "feliz".

VOCABULARI.-

Mosso = Aprendiz.
Impressor = Impresor.
Manobre = Peón de albañil.
Espardenyer = Alpargatero.
Hostaler = Mesonero.
Cosidora = Costurera.
Sastre/ssa = Sastre/a.
Mestre/ssa = Maestro/a.
Conrador = Labrador.
Camperol, foraviler = Campesino, labriego.
Llaurador = Arador.

FESTES, FIRES I REFRANYS.-

El passat dia 14 de setembre va començar el curs escolar per a tots els alumnes d'EGB i Educació Infantil. Enguany s'ha iniciat la implantació de la nova Llei d'Educació (LOGSE) en el primer cicle d'Educació Primària, corresponent als cursos que abans eren primer i segon d'EGB i que ara es diuen primer i segon d'Educació Primària. El dia 1 d'octubre han començat les classes a Ensenyança Mitjana i també en el nivell Universitari.

Acabarem el trimestre, darrer d'aquest tan esperat 92, passades ja les festes de Nadal. Iniciarem l'any 1993.

Octubre:

Dia 3, a les 2 h. i 12 m. de la tarda, comença el Quart Creixent a Capricorn. Temps un poc revoltós.

Dies 3 i 4, fira d'Alcúdia (agrícola, ramadera, artesanal i industrial).

Diumenge, dia 4, és la festa de Sant Francesc d'Assís.

Dia 7 és la Mare de Déu del Roser.

Dia 11, a les 6 h. 3 m. de la tarda comença la Lluna Plena a Àries. Hi haurà boires.

Dia 12, la Mare de Déu del Pilar, Festa de la Hispanitat, que enguany tindrà especial relleu per celebrar-se els cinc-cents anys del descobriment d'Amèrica (1492).

Dia 15 Santa Teresa de Jesús, la santa d'Àvila.

Dia 17, a Algaida "Fira Local" (agrícola, artesanal, industrial i cultural). També a Santanyi, el mateix dia, "Fira de Santanyi" (agrícola, industrial, artesanal, horticultura i alimentació).

Dia 18, a Felanitx, Fira des Pebre Bord (agrícola, industrial i artesanal). També, el mateix dia, a Lluçmajor, "Darre-ra Fira" (agrícola, ramadera, industrial, cultural i XIII Mostra Lluçmajorera).

Dia 18, diumenge, és la festa de Sant Lluç Evangelista.

Dia 19, a les 4 h. i 12 m. de la matinada comença el Quart Minvant a Càncer. Hi haurà algunes pluges.

Dia 22 a Campos "Sa Fira" (artesanal i industrial).

Dia 25, primera fira d'Inca (general). Sempre la primera fira d'Inca és el diumenge següent a la festa de Sant Lluç, per això enguany serà el dia 25 d'octubre degut a que Sant Lluç va ésser en diumenge.

Aquest mateix dia, a les 8 h. i 34 m. del vespre començarà la Lluna Nova a Escorpí. Hi haurà vents molt freds.

Dia 28 és la festa dels Sants Simó i Judes Tadeu.

Dia 30, festa de Sant Alfons Rodriguez, porter de Montision de Palma.

A Palma hi haurà, a fi de mes i principis de novembre, el "Mercat de les Flors".

Tindrà lloc també a Sant Joan la Festa d'es botifarró. A Palma es farà el tradicional carro de la Beateta (dia 17).

Del Refranyer popular:

"Si a l'octubre fa bon fred, mor la mosca i el cuquet", "no diguis oliada que no sigui passada l'octubrada", "l'octubre vanitós, cobreix set llunes enganyós", "l'octubre humit la fruita ha podrit", "quan l'octubre és arribat, sembla el sè-

gol, l'ordi i el blat", "per la Mare de Déu del Pilar, faves a sembrar", "per Sant Lluç mata el porc i enceta el cup", "quan a les sis fa fosca, mor la mosca", "el bon pagès que no s'erra, per octubre fema la terra", "quan l'octubre és a la fi, de Tots Sants és el matí".

Novembre:

Comença el mes amb la Festa de Tots Sants, dia 1 i la recordança de tots els nostres difunts, dia 2.

Aquest mateix dia 2, quan siguin les 9 h. i 11 m. del matí començarà a Aquari el Quart Creixent. El temps estarà en calma.

Dia 1, diumenge de Tots Sants és la segona fira d'Inca (general). També a Porreres és "Sa Fira" (agrícola, ramadera, industrial, artesanal).

Del 4 al 7 es celebra a Palma la "Tecnoturística" (VII Saló de Tecnologia per a la Indústria Turística i Fòrum Professional del Turisme).

Dia 8, diumenge, tercera fira d'Inca (general). També hi haurà "Sa Fira" a Muro (artesanal, joguines, plantes i flors).

Dies 9, 10 i 11 "Fira de Pollença" (artesanal, agrícola, ramadera, industrial).

Dia 10, a les 9 h. i 20 m. del matí començarà a Taure la Lluna Plena. El temps serà suau.

Dia 11, festa de Sant Martí.

Dia 15 festa de Sant Albert el Magne. A Inca es celebra la Festa de Santa Maria la Major, amb encesa de foguerons la vesprada del dissabte, dia 14.

Dia 17 a les 11 h. i 39 m. del matí començarà el Quart Minvant a Lleó. Hi haurà vents i pluges.

Dia 19, dijous, a Inca es celebra el DIJOURS BO, fira major de Mallorca.

Dia 22, diumenge, és la Festa de Crist Rei i també la festa de Santa Cecília, patrona de la música.

Aquest mateix dia 22 "Sa Fira" a Sa Pobla (general).

Dia 24 a les 9 h. i 11 m. del matí comença la Lluna Nova a Sagitari. El temps serà serè.

Dia 25, festa de Santa Catalina.

Dia 27 és la festa del Beat Ramon Llull.

Dies 28 i 29, a Sa Pobla "Fira de Tardor" (general).

Dia 29 comença el temps d'Advent que precedeix a la festa de Nadal (manquen quatre diumenges).

Dia 30 és la festa de Sant Andreu,

patró de la vila de Santanyi.

Durant aquest mes tindrà lloc la Trobada de Pintors a Sa Pobla i com hem dit el Dijous Bo a Inca.

Del Refranyer popular:

"Per Tots Sants, castanyes i cargols amb banyes", "any de profit, sol pel novembre i pluja per l'abril", "novembre humit, et faràs ric", "pel novembre i pel gener gran temperi hi sol haver", "pel novembre tot el blat, al graner o enterat", "qui pel novembre cava perd el temps", "si pel novembre trona la collita és bona", llada", "per Sant Climent (dia 23) el fred reganya les dents", "per Santa Catalina, per tot l'any fes la farina", "el novembre per Tots Sants entra, i Sant Andreu el treu", "per Sant Andreu, pluja o neu o fred molt greu".

Desembre:

Dia 1, a Llubí "Fira de Llubí" (agrícola, artesanal, productes del camp).

Dia 2 a les 6 h. i 17 m. del matí comença el Quart Creixent a Peixos. El temps estarà en calma.

Dia 3, festa de Sant Francesc Xavier.

De dia 4 a 7 tindrà lloc a Palma "Balear" (VII Fira de l'Artesania).

Diumenge, dia 6, festa de la Constitució, que es trasllada al dia 7, dilluns.

Aquest mateix dia 6, a Montuïri tindrà lloc la "Fira Agrícola, Artesanal i Ramadera", fira de "Sa Perdiu".

Dia 8, festa de la Immaculada.

Dia 9, a les 11 h. i 41 m. de la nit comença la Lluna Plena a Gèminis. Hi haurà pluges.

Diumenge, dia 13, festa de Santa Llúcia que es celebra amb solemnitat al nostre santuari de Mancor.

Dia 16, a les 7 h. i 13 m. del vespre comença el Quart minvant a Verge. Hi haurà neu a les muntanyes.

Dia 21, a les 11 h. i 54 m. quan el sol entri a Capricorn, comença l'Hivern.

Dia 24, a les 0 h. 43 m. de la nit comença la Lluna Nova a Capricorn. El temps serà bo.

Dia 25, Festa de Nadal.

Dia 26, Sant Esteve.

Dia 28, festa dels Sants Innocents.

Dia 30, Sant Silvestre i Santa Coloma, nit de Cap d'any.

Dia 31 a Palma tindrà lloc, com cada any, la Festa de l'Estandard".

A la segona quinzena del mes i fins dia 6 de gener, tindrà lloc a Palma la "Fira de Nadal i Reis".

Del Refranyer Popular:

"El sol de desembre és com l'amor del gendre", "quan desembre va templat, alguna en porta de cap", "Sant Nicolau (dia 6) obre les festes amb clau", "si plou per la Concepció, plourà per Carnaval, Setmana Santa i Resurrecció", "bocs amb davantal, cabrits per Nadal", "hivern que molt gela bona collita de fruita espera", "suor de desembre i gener, sedes de febrer", "bona anyada si per Nadal és lluna plena", "per Sant Tomàs, s'estira el porc pel nas", "quan Nadal entra nedant la vinada és abundant", "per Sant Esteve, cada u a ca seva", "darrera un desembre plujós ve un gener polsós", "per Sant Silvestre les bruixes entren per la finestra".

Jaume Gual Mora.

APROVADES DEFINITIVAMENT LES NORMES SUBSIDIÀRIES DE PLANEJAMENT DEL MUNICIPI DE MANCOR DE LA VALL

La Comissió Insular d'Urbanisme de Mallorca, a la sessió celebrada el 30 de Juliol de 1991 assenyala diverses deficiències a les Normes Subsidiàries de Planejament de Mancor i que havien d'ésser esmenades. A la sessió de la CIUM, datada el 30 d'abril d'enguany, per unanimitat s'aprova tenir per esmenades les deficiències assenyalades, i aprovar definitivament les citades normes. Aquestes foren publicades al BOCAIB nº 69 de 9-6-1992, i com sia que no es presentà cap recurs d'alçada en el termini de quinze dies que hi havia a comptar de la data de la referida publicació, queda exhaurida la via administra-

tiva. En dit butlletí es poden examinar els setanta-vuit articles de què consten les ordenances que són d'aplicació a obres subjectes a llicència prèvia i fetes dins el nostre terme municipal.

Referent al plànol que publicarem a la pàgina 7 del número 12 d'aquesta revista, que senyalava la classificació del sòl urbà, les principals modificacions són: la supressió de la zona urbanitzable a ambdues parts del camí a Massanella, a orient del torrent de Na Pareta i la de la zona del nord del camí a Santa Llúcia, comprès entre la part de davant el cementeri fins a la primera cruïlla del camí vell de Biniarroi.

Biel Fiol Mateu.

L'ESPLAI ...

HEM ANAT DE CAMPAMENT!

¡Hola!, Ja tornam ésser aquí amb tots vosaltres. Ara que ja s'han acabat les vacances i tot torna a la normalitat, el nou curs escolar ja ha començat, i l'esplai ja es torna a preparar per a obrir les portes a tots els nins i nines que tenguin ganes de passar-s'ho bé, jugant, cantant, anant d'excursió, això sí, amb molta alegria i germanor.

Vos contarem un poc el que va ésser el campament d'aquest estiu, encara que creim que tots ja sabeu cosa, perquè encara ara se senten els comentaris dels nins i dels pares també, de què ens ho vàrem passar molt bé, del més petit fins al més gran.

Aquest campament anava dedicat a Països: "Itàlia, Xina, Hawai, Brasil i Africa". Cada dia anàvem a un país distint i tot el dia anava dedicat només a aquest.

El dia que partírem es va entregar un passaport a cada un dels nins i monitors, que cada dia abans de pujar a l'avió havien de segellar a s'aduana. Més de dos quedaren amb sa roba interior, ja que a s'aduana no s'aturava de pitar. A dintre de l'avió, ens explicaven les mesures d'emergència, un parell d'hostesses que baix les ordres del capità, no ho feien gens malament, i a més, durant el viatge, ens repartien caramels mentre anàvem passant turmentes d'aigua, vent i calabruix.

Després fèiem els tallers, coses relacionades amb el país on ens trobàvem. El dia que érem a Itàlia, férem màscares, perquè es vespre estàvem convidats al Carnaval de Venècia. El dia que érem a Xina férem murals: Sol Ixent, murada Xi-

nesa, i un gran dragó que durant la vetlada es passejava per tota la casa o com el dia que érem per Africa, que férem "Tans-Tans", per anar el vespre a sa festa de sa platja. Vos imaginau, tots per dins el poble de S'Estanyol un darrera l'altre, tots amb ses cares ben pintades, un llençol enrevoltat per es cos, tocant els "tans-tans" i cantant una cançó africana, que ens havia ensenyat la nostra estimada amiga Pilar. Tota la gent sortia per veure'ns i ens saludaven tots riolers. I així cada dia ....

Cada dia, el capvespre anàvem a sa platja de sa Ràpita, els més grans hi anaven amb bicicleta i els altres amb cotxes. Allà nedàvem, jugàvem a voleibol, berenàvem, i un altre cop cap a casa, dutxa, sopar i foc de Campament.

El dissabte el vespre, el grup dels més grans, anaren a dormir a sa platja de sa Ràpita, per veure el grup tan famós "Ossifar" que actuava en el club Nàutic, que per cert, el grup de pares que estaven de cuina, també si volgueren afegir. ¡I és que sabeu què en tenen de corda!

I ja va arribar el diumenge, quan mos aixecàrem, tothom ja feia mala cara, ja s'acostava l'hora del comiat.

Replegàrem tot i férem net, tots ens posàrem la camiseta que ens havíem fet a Brasil, amb aquesta tècnica anomenada "MAJAJU", que per cert n'hi havia de

molts guapes i variades. Començaren a arribar els pares i es posaren a preparar el dinar. Fèrem una missa tots plegats i tots a dinar, per tot hi havia gent, una taulada de cap a cap de casa, gent per dins les habitacions, però això sí, tots fèrem quedar bé es cuiners. ¡Sabeu què ho era de bona aquella paella!. Després mentre els nins i monitors assajaven un poc la festa del capvespre, les mares ja tingueren tot replegat i net. Començarem amb sa festa, primer llegíem la carta que cada dia abans d'anar a dormir, havien escrit els nins als seus pares contant el que havíem fet durant el dia, i entre carta i carta cantaven un parell de cançons, fins que arribàrem a la de "A TU MARE", que vàrem dedicar a totes ses mares que hi havia allà. ¡Quin drama!, Quan ja estàvem per acabar la cançó, començaren a veure nins i nines que ploraven i s'aferraven als monitors. Encara ara no sabem si és que es varen emocionar amb la cançó, o és, que ja s'acostava l'hora de partir i no se'n volien anar. Creim més que era lo darrer, ja que als monitors mateixos ens va passar el mateix. I es que creim que amb els onze campaments que hem fet, cap ens havia anat tan bé com aquest.

Després ens agafàrem les mans, tots, pares, mares, nins, nines i monitors, i cantant la cançó "Es l'hora dels Adéus", ens acomiadàrem i diguérem fins l'any que ve. Carregàrem cotxes i furgonetes i un parell de monitors quedàrem a fer net la casa, ja no semblava el mateix, no se sentia res, més que el renou de la granera o qualque cadira que movíem.

Tot ja havia acabat, quedaren darrera aquests sis dies que passàrem tots junts, xerrant, cantant, rient i jugant on tots, nins, nines, pares i monitors vàrem disfrutar.

I això va ésser el campament d'estiu d'enguany, sens dubte un dels millors que hem fet durant tots aquests anys que ja dur funcionant l'Esplai.

Des d'aquí volem donar les gràcies a tots aquests pares i mares que vengueren a donar-nos una mà durant el campament perquè sinó hagués estat així, no haguérem pogut dedicar tot el temps als nins i segur que no hagués anat tot tan bé. A ells **MOLTES DE GRACIES**, i esperam que l'any que ve tornin.

I res més... només dir-vos que ja tornam començar el nou curs, i que la matrícula està oberta a tots els nins i nines de 4 fins a 15 anys. I que ens veurem com sempre, cada dissabte de 4 a 6 de l'horabaixa.

ADÉU I FINS PREST.

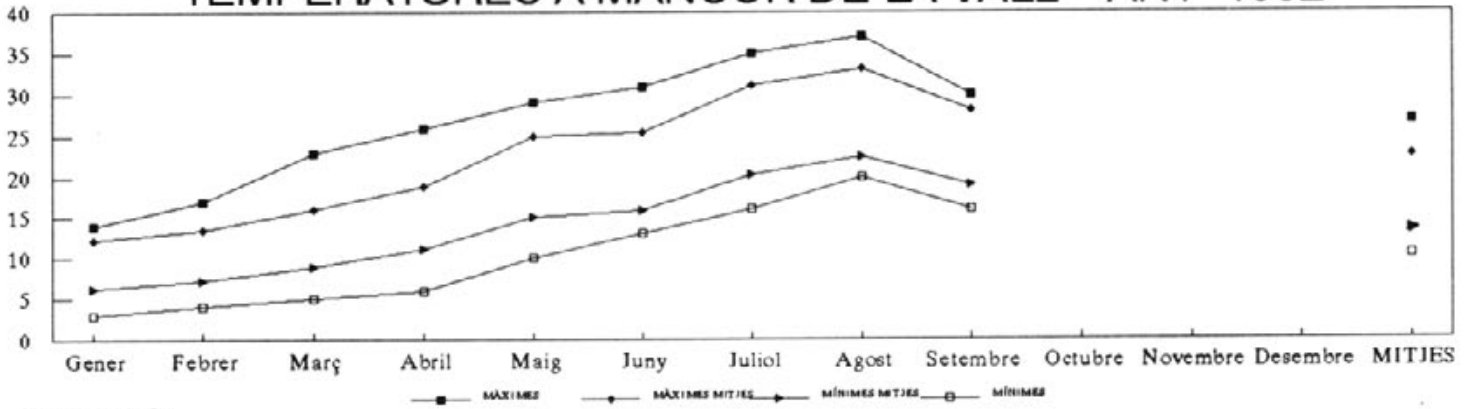
El Grup de Monitors.

TEMPERATURES I PLUGES

TEMPERATURES A MANCOR DE LA VALL ANY 1992

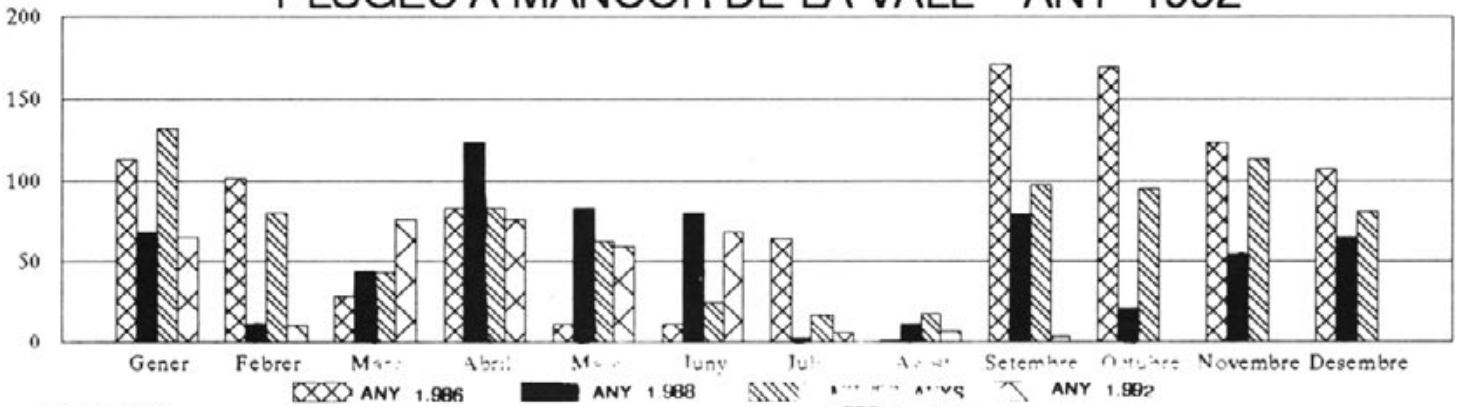
En Joan & Co.

TEMPERATURES A MANCOR DE LA VALL ANY 1992												MITJES	
	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	
MÀXIMES	14.0	17.0	23.0	26.0	29.0	31.0	35.0	37.0	30.0				26.9
MÀXIMES MITJES	12.3	13.5	16.0	18.8	24.9	25.4	31.1	33.1	28.2				22.6
MÍNIMES MITJES	6.2	7.2	8.9	11.1	15.0	15.8	20.3	22.4	19.0				14.0
MINIMES	3.0	4.0	5.0	6.0	10.0	13.0	16.0	20.0	16.0				10.3

PLUGES A MANCOR DE LA VALL ANY 1992												TOTALS	
	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	
ANY 1.986	113	101	28	83	11	11	64	1	171	170	123	107	983
ANY 1.988	68	11	44	123	83	80	2	11	79	20	54	65	640
1986 AL 1991	132	80	43	83	63	24	16	17	97	95	113	81	844
ANY 1.992	65	10	76	76	60	68	5	6	3				369

PLUGES A MANCOR DE LA VALL ANY 1992

En Joan & Co.

Miquel Saurina Vallori

**LES ILLES BALEARS TENEN LENGUA PRÒPIA.
EMPRAU-LA SEMPRE!**

APOL.LÒNIA RIERA SEGUÍ "Can Miquel d'Escorca".

A les cinc en punt de la tarda d'aquell divendres, a les acaballes del mes de setembre i a punt d'estrenar la tardor, arribarem, amb en Biel Fiol, al pis de Can Miquel d'Escorca del carrer de sa Canaleta. Allà ens esperava madò Apol.lònia just una joveneta. La seva figura, malgrat l'edat, té poc a envejar a la que potser tenia quan a l'any 1935 fou elegida "Miss Mancor".

Abans de començar el diàleg amb ella, poguérem contemplar tot un seguit de fotografies, mobles i demés coses decoratives, moltes heretades dels senyors que darrerament, fins que es va vendre, habitaren el Casal de Turixant i que foren cuidats per madò Apol.lònia.

Ben acomodats a uns seients posàrem en marxa l'enregistradora i preguntàrem a Madò Apol.lònia.

Quants anys teniu?.

En el proper mes de febrer n'he de fer setanta-set, encara només en tenc setanta-sis.

Els vostres pares, quin ofici tenien?.

Mon pare era el capatàs de Gas i Electricitat. Hi va estar cinquantaset anys. Era quan anaven encara al Gorg Blau.

Què ens podríeu contar d'aquell temps?.

Mon pare anava al Gorg Blau. Allà hi havia un home que tenia es telèfon i l'avisava. Nosaltres també hi anàvem perquè mon pare va llogar una possessió, just al costat d'on hi havia ses màquines. Llavors la va passar al tio "Conet" perquè ell no la podia dur. Feien s'electricitat amb un salt d'aigua des del Gorg Blau, passant per damunt sa síquia dels arcs que encara hi ha, i baixant en pendent cap a ses màquines de

ses cases. D'allà arribava a Mancor i a altres indrets sa llum elèctrica.

Bé, passem a conèixer un poc més la vostra família. Quants germans heu tengut?.

Hem estat sis germans a sa família. Un nin que va morir als set anys. Sa major era na Magdalena, sa qui era casada a Inca amb en Mateu de telèfons i que va morir. Sa segona era na Damiana, que encara viu. Llavors venia es nin que va morir petit, com he dit. Jo era sa que feia quatre. Darrera jo venia na Catalina, casada amb en Jaume "Valencià" i que també va morir. Sa darrera és na Margalida, casada amb en Joan "Barraqueta".

Per què vos diuen de "Can Miquel d'Escorca?.

Perquè mon pare va néixer a Escorca, a Lluc. Es padrins eren mancorins, però tenien Escorca llogat i ell hi va néixer.

A Mancor sempre heu viscut en aquesta casa?.

Es meus pares quan es casaren estaven a "Can Regidor", després vàrem estar en aquella casa de s'empedrat, just devora So Na Vaquera, - avui Avinguda del 2 d'abril de 1925 - Llavors mon pare va comprar aquesta casa que li va costar cinc mil pessetes. Ell hi va fer un poc d'obra. Jo havia nascut devora So Na Vaquera. Ses dues germanes darreres, na Catalina i na Margalida, varen néixer aquí. A sa casa aquesta li deien Can Fonellar, també a ses cases des costat on hi ha sa botiga i abans hi havia sa bodega.

Vàreu anar molt de temps a escola?.

Poc, com era costum aleshores. Vaig anar amb sa mestra vella, Dona Margalida Sintes, al pis de damunt Can Tomeu "perruquer".

Sabem, perquè mos ho han contat, que vos elegiren "Miss Mancor". Ara mos agradaria que ens ho contàssi, fil per randa, com va succeir?.

Fou l'any trenta-cinc. Era necessari animar sa festa i mos demanaren a jo i tot una sèrie d'al.lotes que anaven amb mi, que mos presentàssim. Nosaltres vàrem dir que no en sabíem de desfilar. Però al final mos vàrem presentar. Va venir sa Miss Balears, dos senyors de Palma, i m'elegiren a mi. Me varen posar un banda "Miss Mancor". Quan vaig pujar damunt es "palco" i digueren es meu nom, es que eren des partit de mon pare, em varen fer forts aplaudiments, però ets altres em varen dir "fuera". Molt d'aquests se n'han empenedit i m'han dit, al llarg de sa vida, que si m'ho haguessin de fer ara no ho farien.

On es va fer s'elecció?.

A sa plaça, davant es cafè de Can Bernat. Tot es feia per animar sa festa. Jo ho vaig veure que no era sa més guapa, però hi havia que animar sa gent.

Totes les altres també eren de Mancor?.

Sí. Hi havia na Magdalena de "Can Vellut", na Margalida "Vica", que fa poc va morir, casada amb en Sion "Prim"; na Catalina de "Cas Sabater gros", na Magdalena "Solera". Totes són mortes menys aquesta darrera.

Supòs que no vos varen ploure molts de contractes pel fet d'ésser "Miss Mancor"?.

No. Llavors no hi havia tant com ara. D. Pep, es metge, sa seva senyora, i en Pepe de Ses Costetes que m'acompanyava a jo, em dugueren a "Es Centro" (allà on va haver-hi el Teleclub) a totes ens feren una festa i refresc. A mi em regalaren un adreç de tocador molt guapo. Aquell dia ja no va haver-hi es crits de "fuera" ni res, sa cosa ja anava calmada.

Bé, quan això va succeir vos encara éreu fadrina, però recordau quan vos casàreu?.

Mos vàrem casar l'any trenta-sis i mos n'anàrem a França. Quan vàrem ésser allà, un mes després, va esclatar sa guerra a Espanya, vàrem fugir un mes abans.

A quin lloc de França vos establíreu?.

A Ruan i allà varen néixer es dos fills meus: Na Mari i en Jano.

Quina feina fèieu allà?.

Teníem un magatzem en el qual veníem, en

gros, plàtans, pomes, taronges i altres fruites. Importàvem, sobretot, plàtans de Canàries.

Per què tornàreu de França?.

Per mos de sa guerra (vol dir la segona guerra mundial), mos ho tombaren tot, va ésser molt trist. Nosaltres tornàrem l'any quaranta. Venguérem amb sa intenció de què passassin un parell de mesos i tornar si ses coses es normalitzaven. Això no fou possible, ja quedàrem a Mancor. Crec que es meu home va morir des disgust que aquests fets li produïren.

Quan va morir el vostre espòs?.

Es meu home va morir el quaranta-quatre. No va fer feina aquí, perquè estàvem esperant es moment de poder retornar a França. No ho poguérem fer mai. Creu-me, he sofrit molt. A vint-i-sis anys ja era viuda i vaig haver de fer anar sa casa envant. Anava a fer feina allà on podia i em necessitaven.

Passem ara a un altre tema. Dia 16 de novembre de l'any 1971 morí una senyora que vivia a ca vostra de nom Maria Paz

Gámez, qui era?.

Era l'esposa de l'Il.lm. Sr. Gonzalo Fernández de Castro y Duquesne, President de l'Audiència Provincial i Magistrat del Tribunal Suprem. De totes maneres vos explicaré com fou que vaig passar a cuidar aquest matrimoni. Es germans metges Penyaranda em varen dir si volia anar a fer es menjars a aquest senyor, President de l'Audiència, perquè tenia asma i estava malalt, vivia al Palau de l'Audiència. A causa de la seva asma no podia jeure i estava assegut tota sa nit damunt es llit. Es metges el varen convèncer de venir a viure a Mancor, perquè es clima era millor. Per tenir el càrrec que tenia, el Bisbe de mallorca els oferí el Casal de Turixant i vengueren a Mancor. Va ser llavors que es metges em digueren si podia anar una setmana darrera ells. Així ho vaig fer i es senyor es posà bé i dormia normal. Jo em volia acomiadar d'ells i els vaig dir que havia de tenir cura dels meus infants i no podien estar sols. Va ser quan em digueren que ells també menjarien i estarien a Turixant. Vaig estar amb aquests senyors molts anys, devuit. Primer va morir es senyor.

Com va ésser que llavors va passar a viure la senyora a ca vostra?.

Son pare d'en Jano, es meu gendre, em digué: "Si ara em volien vendre aquesta casa de Turixant la compraria, però sa senyora, que la té llogada, m'ha de firmar". Només pagava tres-centes pessetes de lloguer. Jo ho vaig dir a sa senyora i ella va firmar donant sa seva conformitat i son pare d'en Jano la va comprar. Poc

temps després sa senyora ja es trobava molt estranya en una casa tan gran i em va demanar per poder anar amb mi al meu pis. Jo hi vaig consentir i per això va morir aquí.

Quants anys estàreu amb ells?.

Hi vaig estar devuit anys, es a dir, que vengueren a Mancor, més o manco, l'any 1953 o 54, ja que sa senyora va morir l'any 1971, com tu has dit.

Sabem que teniu dos fill, ens podríeu dir quants néts teniu?.

En tenc sis. També tenc ja un renét.

Abans d'acabar, Madò Apol.lònia no se'n pot estar, davant la presència d'en Biel Fiol, de contar el que diu ella "allò del mantón" i que fa referència a la mare del nostre amic Biel. Així s'expressa:

Quan venguérem de França, l'any quaranta, abans de ses festes de Sant Joan, varen dir que per animar sa festa hi hauria uns premis per ses dones que duguessin es millor "mantón". Es meu home va dir: "Tu duràs es "mantón", perquè vull que

se'n recordin aquells que et varen dir fuera, i si ni ha un que t'ho digui li xafaré sa cara".

Va arribar es dia, estàvem davant Can Biel amb sa mare i son pare, en Llorenç "Miet", es meu home i jo. Sa mare d'en Biel va dir que tenia un "mantón" preciós, no sé qui li havia duit. "Ara el te posaràs", em digué. Jo no anava arreglada però es meu home va dir: "No fa res, així com vas, posa't es "mantón". El me vaig posar i quan vaig entrar al rotle de sa plaça ja n'hi havia quatre o cinc que duien es "mantón", també tots varen coincidir en dir: "Es n'Apol.lònia que ha guanyat".

Què tal, com vos duis amb les nétes i néts, malgrat ésser de distintes generacions?.

Bé, molt bé. Em fan moltes bromes, ens duim bé.

Què opinau de la joventut actual?.

Aquesta joventut no m'agrada gens, estic molt rabiosa. Em duc bé amb ses nétes, però els dic coses, que no fan lo que toca.

Com passen el dia, ara que ja estau jubilada?.

Faig vida de jubilada, però sempre faig feina. No veus que tenc tot aquest fandango des senyors (hi ha molts d'objectes damunt dels mobles i a les parets), cada dia he d'espolsar i fer net, sempre s'hi posa pols. També vaig a ajudar a na Marí, a arreglar a Can Jano. Trui, no estic mai aturada. M'aixec a les cinc cada dia.

Mos diu, madò Apol.lònia, que no ha cobrat la jubilació, i ens explica el per què.

Jo anava a fer feina a sa fàbrica de teixits de Can Xilles a Inca, vaig anar-hi més de deu anys, amb na Margalida de Can Prim, na Guitona que està a Bons Aires, sa teva tia Jordiona i altres. Quan varen tancar sa fàbrica, varen cremar molts de papers i no em trobaren a s'hora d'haver d'arreglar es papers per cobrar. No he cobrat mai.

Anau a les excursions de la Tercera Edat?.

No, no hi vaig. A vegades pens i dic: Ai, quina desgràcia, s'home mort jove, sa guerra de França, etc... em sent trista, no tenc ganes d'a-

nar a passejar. Molta gent s'estranya que no m'hagi tornat casar, essent viuda des de que tenia vint-i-sis anys; no es que no m'ho hagin demanat moltes vegades per casar, però sempre he dit que no.

Abans de deixar madò Apol.lònia ens diu que voldria que tot anàs bé i demana salut per a tots. Està contenta de tothom, tothom s'ha portat bé amb ella.

En Biel Fiol va fer un parell de fotos. Algunes les podeu contemplar a les pàgines de la revista. Després madò Apol.lònia ens va ensenyar moltes fotografies que tenia seves i de tots els seus familiars, de gent del poble. En Biel en va triar alguna. Ens acomiadarem desitjant-li molts anys, salut i felicitat, enrevoltada dels seus fills, néts i renét.

Jaume Gual Mora.

L'ESCOLA

COMENÇA UN NOU CURS

Ens trobam altra vegada mestres i alumnes baix el mateix sostre, després d'haver-nos passat un estiu per damunt; tots amb ganes de començar el millor possible. Enguany es posa en funcionament, al menys teòricament la Reforma del Sistema Educatiu.

Es comença per baix amb l'Educació Infantil (3, 4 i 5 anys) i el Primer Cicle de Primària (el que abans era Cicle Inicial). Teòricament i sobre els papers tot sembla molt bonic i fàcil, però després a la realitat moltes vegades les coses només canvien de nom, doncs falten recursos humans materials per dur-ho a terme.

Moltes coses implícites dins la Reforma Educativa ja s'estaven fent, molts mestres feien la Reforma pel seu compte, això vol dir que adaptaven el currículum a l'alumnat, que s'adaptaven a l'entorn etc.

Bé, nosaltres com sempre ho farem el millor possible i esperem que els resultats siguin positius.

Enguany l'equip de mestres és quasi el mateix del curs passat, ha canviat la professora d'Educació Infantil, el seu nom és Jero Pujol Castell.

L'equip directiu està format per:

Directora: Maria Antònia Pascual Parella
Secretària: Margalida Bujosa Estarells
Cap d'Estudis: Joan Saura Palliser.

Tenim, com cada any, projectes per dur a terme, entre ells el viatge d'estudis i altres activitats extraescolars.

Com sempre, també, esperam comptar amb la col.laboració de tots: pares, Ajuntament, poble... per ajudar-nos en aquesta tasca que no es realitza només dins les quatre parets del recinte escolar.

Ens trobareu a l'escola per el que necessiteu.

El Claustre de professors.

EL PER QUÈ D'UNA REFORMA DEL SISTEMA EDUCATIU ?

Raons que sembla podien fer necessària la reforma.

Tot i que pugui ésser discutible, m'atrevesc a fer algunes consideracions sobre el sistema educatiu actual i les seves mancances, per altra part pot ésser interessant veure, breument, les principals aportacions del nou sistema.

Era necessari donar solució als problemes estructurals, específicament educatius. En el sistema educatiu actual hi podem analitzar algunes insuficiències i disfuncionalitats:

- Manca de configuració del tram educatiu, previ a l'escolaritat obligatòria (Educació Infantil). Aquesta pràcticament estava en mans de la iniciativa privada, sobretot en el tram 3 a 6 anys. Les escoletes infantils (guarderies) també eren d'iniciativa privada i, en alguns llocs, d'iniciativa municipal.

- L'escolaritat obligatòria acaba als 14 anys mentre que l'edat mínima per poder accedir al món del treball està en els 16. Molts d'alumnes no seguien i anaven abans a fer feina.

- Hi ha una doble titulació al final de l'EGB, que marcava, ja als 14 anys, als joves, fent una diferència, que molt sovint tenia unes implicacions socials.

- L'actual Formació Professional es presenta com una via secundària, ensenyança massa acadèmica i allunyada del món productiu. Els alumnes que no havien aprovat l'EGB, fracassaven a l'FP perquè aquesta presentava tot un seguit d'assignatures similars al BUP, encara que amb un nivell d'exigència no tan alt.

- El BUP, que a la Llei Villar Palasí de 1970 es presentava com a "unificat" i "polivalent", ha resultat massa academicista, i en cap cas terminal, sempre propedèutic, en el sentit de què només prepara per anar a la Universitat, mai per al món del treball. Per això de cada any hem vist amb més freqüència com alumnes, que havien acabat el BUP, passen per FP 2 per tal d'aconseguir una qualificació laboral necessària i que el BUP no els havia donat.

- Es produeix un desajust entre les característiques de la demanda de la societat i les condicions de l'oferta en l'àmbit de l'Autonomia Universitària.

Com a trets fonamentals de la nova ordenació del sistema educatiu, en ressaltaria els següents:

- L'educació, en el seu nivell bàsic, s'estén a tota la població fins als 16 anys. L'alumne haurà de prendre la decisió sobre el seu futur dos anys més envant que ara, això pot fer que tenguí més maduresa intel·lectual i humana a l'hora de planificar el seu demà.

- La nova Llei vol aconseguir donar resposta a la progressiva integració de la nostra societat en el marc de la Comunitat Europea, fet que exigeix afrontar la competitivitat, mobilitat i lliure circulació de mà d'obra.

- Davant l'accelerat canvi dels coneixements i dels processos culturals i productius, es pretén adaptar el sistema educatiu a les noves realitats que aquest canvi reporta. Per això es dóna tanta importància a les noves tecnologies i a l'adaptació de la nova formació professional.

El llarg camí que ha seguit el procés de Reforma.

Ja des d'un principi s'abordà el procés de la reforma educativa amb serenor, fora presses, reflexió contínua per arribar a la maduració i a conclusions vàlides i coherents.

Es va creure que el camí millor per arribar a conclusions vàlides era el de l'experimentació prèvia, que produiria un procés d'anàlisi i donaria validesa als canvis que es creien desitjables. Per això:

Any 1983: Es donen autoritzacions a determinats centres perquè comencin les experimentacions, ja a partir del curs 1983-84. Entre aquests centres hi ha l'Institut d'FP Pere de Son Gall de Llucmajor. En un principi es pensava en petites reformes a distints trams dels nivells: Cicle superior d'EGB, FP, Preescolar, etc.

Anys 1985: La OCDE (Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmic), en el mes de desembre, fa públic un document d'anàlisi i avaluació de la realitat educativa del nostre país, basant-se amb un informe sobre el sistema educatiu espanyol, elaborat pel CIDE (Centre nacional d'Investigació i Documentació Educativa).

Anys 1986: Com a conseqüència de l'informe anterior, es canvia la política educativa del Ministeri, d'uns canvis parcials, que es pensaven fer i ja es feien, es pren la ferma decisió d'emprendre, amb profunditat, una reforma total del sistema educatiu.

Anys 1987: Amb la voluntat d'ordenar l'Educació fins a ben entrat el segle XXI, es cregué imprescindible un ampli consens, seguint el camí d'un ampli debat, contràriament aquesta Reforma no assoliria els fruits desitjats. Per això el ministre Maravall presenta la Proposta per al Debat.

Anys 1988: Es completa la proposta amb un document sobre la Formació Professional.

Anys 1989: Ja el Ministre Solana presenta el Llibre Blanc per a la Reforma. En ell hi trobam reflectides les coincidències en els objectius essencials i incorporades les aportacions fetes amb fonament, com a conclusions del debat, per tots els sectors de la Comunitat Educativa, així com altres estaments, sindicats, partits polítics, associacions empresarials, institucions religioses, etc.

Anys 1990: Es presenta al Parlament el Projecte de Llei Orgànica d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE). Es pot dir que fins al darrer moment el Ministre va dialogar amb les distintes forces i es varen incorporar noves aportacions. En aquestes negociacions fou una peça clau l'actual ministre Pérez Rubalcaba.

Després dels tràmits parlamentaris, el dia 3 d'octubre, es aprovada la Llei, aquesta es sancionada pel Rei Joan Carles i es publica el mateix dia al Butlletí Oficial de l'Estat.

Objectius bàsics i fonamentals de l'educació.

Les lleis, decrets i ordres ministerials sempre presenten, abans d'entrar al seu articulat, normalment al preàmbul o introducció, tot una càrrega d'intencionalitat i principis bàsics d'interpretació de la norma que s'ha de desenvolupar.

De la lectura del preàmbul de la LOGSE n'he tret els que ja consideren objectius bàsics i fonamentals de l'educació en general i de la nova llei. Els resumiria breument:

- 1.- Proporcionar una formació plena, que faci possible a l'educant:
  - a) Arribar a conformar la seva pròpia i essencial identitat.
  - b) Fer-se amb una concepció exacta de la realitat que l'envolta.
  - c) Conèixer i fer una valoració ètica i moral d'aquesta mateixa realitat.
- 2.- Desenvolupar la capacitat de l'home per exercir, de forma crítica i en una societat plural, la llibertat, la tolerància i la solidaritat.
- 3.- Conèixer i exercitar els valors que fan possible la vida en societat avui, en la doble vessant individual i comunitària.
- 4.- Adquirir hàbits de convivència i respecte mutu.
- 5.- Preparar per a la participació en les distintes activitats de la societat.
- 6.- Aconseguir avançar en la lluita contra la discriminació i la desigualtat.
- 7.- Rebre els coneixements i sabers que assegurin una millor adequació i resposta a les creixents i canviants necessitats col·lectives.

Sens dubte cada un d'aquests punts és motiu de reflexió profunda i tots, pares, ensenyants i alumnes, en podem treure unes conclusions i fer-ne unes adaptacions diàries a l'escola i a la vida.

Jaume Gual Mora,
Inspector d'Educació.

Ajuntament de Mancor

PLENARIS.

SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA DE DIA 1 D'AGOST.

Després de la lectura de l'acta de la sessió anterior, el Secretari informà la corporació de la correspondència i disposicions oficials rebudes. És de notar la concessió d'una subvenció de 80.000 ptes, pel taller de ceràmica provinent de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports.

Seguidament es concediren nou llicències d'obres particulars i una de connexió a la xarxa de clavegueram.

Es concediren llicències d'obres i els beneficis que s'assenyalen al Pla de Millorament de Façanes de 1992 a quinze sol.licitants. L'import total subvencionat és de 3.754.146 ptes.

S'aprovà el nou conveni del Centre Coordinador de Biblioteques del Consell Insular de Mallorca que regularà permanentment la col.laboració entre dit organisme i l'Ajuntament de Mancor.

Amb l'abstenció del regidor Sr. Llorenç Abrines s'aprovaren les normes que han de regir l'ús de les dependències del Casal de Cultura pel que fa referència a particulars.

S'aprovà prorrogar per sis mesos el contracte laboral de la netejadora que es cuida de diferents edificis municipals.

Finalment s'acordà sol.licitar a l'INSERSO una subvenció per ampliar les dependències de la tercera edat del Casal de Cultura.

SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA DE DIA 12 DE SETEMBRE.

L'únic punt de l'ordre del dia era la sol.licitud per la inclusió dins el pla Insular d'Obres i Serveis del Consell Insular de Mallorca pel proper any 1993 de les següents obres:

1) Zona ajardinada entre els carrers Margalida Sintes i Salvador Beltran. Pressupost 6.621.750 ptes.

2) Agerçament de voravies. Pressupost 9.253.475 ptes.

3) Infraestructura hidràulica varis carrers. Pressupost 5.566.000 ptes.

4) Adquisició d'un vehicle tot terreny. Pressupost 2.632.136 ptes.

SESSIÓ ORDINÀRIA DE DIA 25 DE SETEMBRE.

Es donà per llegida l'acta de la sessió anterior i es passà a informar de la correspondència i disposicions oficials rebudes, destacant pel seu interès local, la denegació d'una subvenció per millorar el repetidor de televisió i que havia estat demanada a la Conselleria Adjunta a la Presidència.

Després es concediren quinze llicències d'obres particulars i l'anul.lació parcial d'una concedida anteriorment, així com una connexió a la xarxa de clavegueram.

S'acordà prorrogar per un període de sis mesos el contracte laboral del peó de feines varies.

També s'aprovà l'adhesió al "Consorti per a la Dinamització Econòmica en el Medi Rural-Zona 5B" acceptant el contingut dels Estatuts aprovats pel Consell de Govern de la Comunitat Autònoma.

També donar la conformitat als Estatuts de la Mancomunitat del Raiguer aprovats per la junta d'aquesta entitat el 31 de Març del present any.

Al torn de precis i preguntes la regidora Carme Valdivielso proposà coordinar amb la Mancomunitat del Raiguer la contractació d'un professor de música. Per la seva part el batle Gabriel Pocoví s'interessà pel funcionament dels serveis socials municipals i per l'estat de l'organització de la II Pujada a Lluç a Peu.

ARA HA FET VINT ANYS...

Durant el tercer trimestre de 1972, a Mancor es comentà que:

El dia 29 de juliol es casaren Miquel Rosselló Coll i Francesca Reynés Socias i el 27 d'Agost Joan Alba Mairata i Antònia Coll Martorell.

El dia 29 de juliol morí Pere Antoni Gual Cànaves als 88 anys d'edat. El 10 de Setembre morí Joan Martorell Pou als 61 anys. El dia 30 de Setembre hi hagué dos morts, Joana Aina Martorell Alorda de 74 anys d'edat i el seu nét Francesc Lluís Vicenç Pons de 7 anys.

Els socis del Tele-Club feren una excursió a la Colònia de Sant Jordi aprofitant la festa del 18 de Juliol, els components de la qual podem veure a la fotografia que acompanyam.

El CD MONTAURA hagué de refer-se quasi de bell nou després de que els jugadors de Selva abandonaren per jugar amb el CD Xilvar que havia començat les seves activitats després de llargs anys de no dispondre de camp de futbol. Per altra part, el camp de Turixant fou molt millorat amb la construcció d'un mur que separava el públic del terreny de joc. Així mateix també aquest fou anivellat i millorat.

Durant l'estiu, i sense acomiadar-se, les monges Germanes Terciàries de Sant Agustí, abandonaren el poble, retornant el convent als hereus del Marqués del Palmer. Servien el poble amb l'ensenyança i atenció als malalts des del 20 de juliol de 1878, es a dir, durant noranta-quatre anys.

(De diverses fonts).

URGÈNCIES INSALUD

Dies feiners entre les 9 i les 17 h. : Telèfon 281313 (N°. 2504)
Temps restant : CONSULTORI I SERVEI D'URGÈNCIES D'INCA.
Telèfon 889000.

ESGLÉSIA LOCAL

L'ALEGRIA DEL TREBALL BEN FET.

Si visitam alguna de les grans catedrals d'Europa, hi podrem admirar dues coses:

- La primera, és la perfecció de les escultures fins i tot d'aquelles que ocupen un lloc que ningú no visita. Els escultors no podien concebre una obra feta a mitges o mal feta; per a ells només tenia valor una obra ben acabada que expressàs el talent de l'autor. Cercaven la perfecció i, quan l'aconseguien, se sentien feliços. Era la seva millor recompensa.

- L'altra cosa que impressiona, és l'anonimat de la immensa majoria de les obres d'art plasmades en la pedra. Per a aquells artistes l'important no era que es conegués el seu nom, sinó deixar l'obra del seu talent i de les seves mans a la humanitat.

Ens agrada veure i, potser admiram, aquest treball tan ben fet i aquest anonimat; però, en una societat tan competitiva i tan utilitarista com la nostra, ens costa de comprendre-ho, perquè no s'avé amb els nostres esquemes de producció i de rendabilitat. Potser ens convendria tornar a descobrir la importància del treball ben fet. Si treballam únicament pels doblers, no podrem mai apreciar el valor del treball. El suportarem com un mitjà necessari per a guanyar un sou. El treball serà com una realitat penosa de la qual ens hem d'alliberar sempre que sigui possible.

En canvi, si feim un treball que ens ajudi a realitzar-nos, i no treballam només pels doblers, el treball serà una font d'alegria i de satisfacció.

Després de l'estiu, i quan les activitats han reprès el seu ritme normal, és ben important que treballem amb ganes i il·lusió. Per això, si no podem fer allò que ens agrada, esforcem-nos perquè ens agradi allò que feim.

Bartomeu Fons Pascual.

FEIS-NOS ACTIUS I RESPONSABLES

Senyor,
Vós ens heu confiat la construcció del nostre món,
que és també el vostre Regne.
Voleu que ens en facem responsables
i ens demanau que hi siguem
actius i creadors.
Gràcies, per la confiança que ens manifestau;
ajudau-nos a produir
fruits abundants per a bé
dels nostres germans,
i perquè vagi essent realitat
el vostre Regne, aquí a la Terra
com ho és en el cel.

TOPONÍMIA DOCUMENTADA (20).

MASTEGAR El (Mn.) Sembla indicar aquest nom un camp poblat de màstecs, nom amb que antigament era també coneguda la planta que ara deim "Cama-roges" corresponent al castellà "Achicoria silvestre". Segons document del 4 de Febrer de 1564 era propietat de la vídua de Bartomeu Morro anomenada Apol.lònia Morro. Confrontava amb camí de Selva a Ciutat, Torrent de Massanella, olivar de l'Alcariola (ara dita Son Bonafè) i camí de Mancor a Inca (ARM T-230). A l'any 1636 era propietat de Pere Vallès d'Almadrà per herència de Guillem Morro. Apareix escrit com "lo Mastajar" (ARM P-246). Passà per herència successiva a Francina Sampol i després a Jordi Palou. Aquest vengué a l'any 1776 una part a Macià Mateu, àlies "pagès" de Biniamar (ARM P-238). Després, a l'any 1778, fou venuda una altra part a Llorenç Ferrer també de Biniamar, de sobrenom dit de Can Pau (ARM P-239). A causa de dita venda, ara es conegut popularment com s'Hort de Can Pau.

MAYOLA DE LA CERVERA La (Mss.) Segons el DCVB "maiola" és sinònim de vinya jove. Sols hem trobat aquest topònim a un document datat el 15 de Març de 1394 segons el qual En Pere des Catlar la vengué a Pere Martorell (ARM T-20).

MECA Na (Mss.) A Selva nomenen Puig de Meca el que els mancorins deim Puig de Son Picó. Segons un document de 1800 Na Meca és una finca de Nicolau Vallori que està dins l'alou del Paborde de Tarragona i confronta amb Son Lluc i Massanella (ARM T-58).

MICOLES Ses (Mn.) Finca del patrimoni de Son Morro situada al camí de Mancor a Selva dit de Son Penya. A l'any 1732 es del Rv. Miquel Morro Pvre. (ARM P-232). A l'any 1769 una part ha passat a propietat del Rv. Miquel Martorell de Son Picó que a l'any 1819 és de Jacint Martorell (ARM P-259 i P-265). La part que restà en poder de la família de Son Morro a l'any 1831 tenia com a propietari Andreu Beltran. (ARM P-268).

MINA DE CA NA MIRALL (Mn.) Nom en què es coneguda popularment la mina "la Gràtitud" per haver estat oberta a una porció de la finca Son Oliver propietat de Miquel Garau, àlies "mirall".

MINA LA GRATITUD (Mn.) Nom oficial de la mina de Ca na Mirall. El 8 de Setembre de 1858 Joan Baptista Billón propietari de Son Bonafè, Francesc Borràs capatàs de la mina San Cayetano de Selva, Miquel Garau, àlies "mirall", natural de Mancor i propietari de la finca Son Oliver i D. Guillem Abrí-Dezcallar formaren societat per explotar una mina de carbó de pedra a la dita finca de Son Oliver, posant-li per nom "La Gràtitud". El Sr. Billón es comprometia a no estendre les pertinències que ja tenia a la finca Son Bonafè. Si a causa dels pous i galeries que es ferien per treure carbó desapareixia l'aigua de Son Bonafè, el Sr. Billón tendria que ésser indemnitzat. L'aigua que es trobàs a la nova mina seria a parts iguals dels senyors Billón i Garau. Aquest serà també indemnitzat dels perjudicis que sofrirà la seva finca (ARM Reg. Hip. 259). El dia 1 de Setembre de 1856 D. Guillem Abrí-Dezcallar comprà les 58 accions propietat de Francesc Borràs per 136 lliures mallorquines (ARM Reg. Hip. 259).

MIRADOR DE LABANDAR Sols hem trobat documentat aquest topònim el 22 d'Abril de 1372 en que Bernat Solà de Biniamar ho vengué a Jaume Armengol de Biniarroi. Es diu que confronta amb el camí de dit lloc a Mancor (ARM T-14).

MOLA La (Mss.) El 25 d'Abril de 1531 es citen els confrontants el puig de la Mola i el comellar que davalla de la Mola (ARM T-33).

Gabriel Fiol Mateu.

Fonts documentals:

ARM: Arxiu del Regne de Mallorca.

DCVB: Diccionari Català-Valencià Balear.

Serra de Tramontana.

ELS LLINATGES DELS MANCORINS (19).

MORELL.- Nom d'una vila situada al Camp de Tarragona, a la dreta del riu Franco-lí. A Mancor sols hem trobat aquest llinatge en Francesca Maria, nada el 28 d'Agost de 1986, filla de Jaume Morell de Caimari i de Francesca Pons de Mancor (RCMV).

MORRO.- Dialectalment llavi de persona. A 8 de les idus de Maig de 1325 es cita Guillem Morro de Mancor que compra una terra a l'alqueria de Biniamar, tocant el camí de Mancor a Inca (ARM T-2). El 4 de les idus d'Octubre de 1342 un tal A. Morro de Mancor comprà una terra a Massanella, vora el camí de Mancor a dit lloc (ARM T-6). Segons la llista d'homes d'armes de 1359 a Mancor hi ha inclosos Arnau i Pere Morro (Rosselló). Segons els estims de 1594 a Mancor hi ha deu propietaris amb aquest llinatge, a 1698 són setze, essent el més nombrós i a 1764 són vint-i-un a Mancor i dos a Biniarroí, emperò superats pels de llinatge Martorell (AMS Estims de dits anys). De les vuit tafones que al segle XVII hi havia dins Mancor, cinc eren propietat de persones que portaven el llinatge Morro. A l'actual carrer Principal n'hi havia tres: la de Son Morro, encara existent, i les de Apol.lònia Morro i Guillem Morro. Al carrer de la Canaleta hi havia la d'en Joan Morro, àlies "Simonet", encara existent molt modernitzada; i la d'en Pere Joan Morro ara coneguda com la de Turixant.

MOYA.- Nom d'una vila catalana que dona nom a la subcomarca del Moianés. Es documentat com a llinatge a Mancor en Maria, filla de Jaume Moyà de Biniali, i de Rosalia Alzina de la Inclusa, i que fou batiada el 15 de Novembre de 1903 (AD Bap. Man.). Tornà a aparèixer en Joan, fill de Joan Moyà de Lloseta i de Magdalena Rosselló de Mancor, batiat el 27 de Novembre de 1919 (AD Bap. Man.).

MOYER.- (Escrit també Noger o Mojer) Sembla derivar del cognom català Motger. A Mancor apareix documentat per primera vegada amb el baptisme de Miquel fill de Miquel Mojer i de Margalida Frau, datat el 29 de Setembre de 1736 (AD I/108/B 12). Des de llavors ha continuat ininterrompudament a Mancor.

MULET.- Diminutiu de mul, nom d'animal. A l'any 1306, a Massanella hi ha un Bernardus Mulieri segons un document escrit en llatí (ARM T-1). No torna aparèixer a Mancor fins el 28 de Novembre de 1881 en que fou batiat Domingo, fill de Domingo Mulet, d'ofici fuster que exercia a Lluc, i d'Antònia Bauçà de Mancor (AD I/60/Bap)

MUNAR.- Del substantiu antic "monar" i aquest del llatí "molinari", que significa molí d'aigua. A Mancor el 24 de Gener de 1908 batiaren Bartomeu, fill de Bartomeu Munar, d'ofici ferrer, i de Francesca Pons, ambdós de Sencelles (AD Bap. Man.). El 12 de Novembre de 1927 batiaren Bartomeu, fill de Jordi Munar, de la barriada de Santa Catalina de Ciutat i d'Eleonor Riera de Mancor (AD Bap. Man.). També porten aquest llinatge els deu fills del matrimoni format per Antoni Munar, natural de Sencelles i d'ofici ferrer, i Pereta Mateu natural de Mancor i que es casaren el 17 de febrer de 1920 (AD Matr. Man.). Finalment fou introduït aquest llinatge amb el naixement de Maria Rosa, nascuda el 12 de Desembre de 1987, filla de Jaume Munar de Selva i de Maria Rosa Garau d'Inca (RCMV).

MUNTANER.- Derivat del llatí "montaniarius" o sia, guardià de muntanyes i garrigues. Dues famílies han introduït aquest llinatge a Mancor. La primera la formada per Guillem Muntaner de Selva i Catalina Morro de Mancor que batiaren el seu fill Guillem el 20 de Setembre de 1840 (AD I/60/B 10). La segona formada per Antoni Muntaner de Moscarí i Bàrbara Caldentey de Campos del Port que tingueren una filla de nom Catalina nada el 18 d'Agost de 1965 (RCMV).

Fonts documentals:

AD: Arxiu Diocesà de Mallorca
AMS: Arxiu Municipal de Selva
ARM: Arxiu del Regne de Mallorca
RCMV: Registre Civil de Mancor
Rosselló: Homes d'armes de la part forana de Mallorca 1359.

Gabriel Fiol Mateu.

EL FUTBOL

MONTAURA AMATEUR

A PRIMERA REGIONAL

El dia 14 de Juliol de 1992 fou una jornada històrica per primera vegada es jugarà a la 1ª Regional. No sabem com prendrà l'equip en aquesta nova categoria els jugadors són molts joves, degut a que els veterans RAMON ARROM, BIEL MORANTA, JULIO GALVEZ, MIQUEL MORA, han decidit no començar la temporada.

CARLOS GARCIA I JOAN MARTORELL, han agafat, com a entrenadors, l'equip; ho han deixat sis veterans que en aquests darrers anys han estat la base de l'equip, i han entrat jugadors juvenils, tots de Mancor VICENÇ CANALS, TONI LOPEZ, J. A. RIPOLL, PEDRO MARTORELL.

Aquests son els jugadors de cara a la temporada 1992/1993:

ALTES (8):

Joan Gual, Toni Feliu, Llorenç Rigo, Jesús Gajete, Vicenç Canals, Toni López, J.A. Ripoll i P. Martorell.

SEGUEIXEN (15):

G. Amer, R. Carbonell, M.L. Mora II, A. Sola, T. Servera, P. Amengual, J. Sastre, J.M. Muñoz, J. Mateu, M. Mora I, T. Estrany, J. Galvez, J. Garaz, M. Moreno, T. Galvez.

BAIXES (6):

J. Perelló, M. Cuenca, G. Villalonga, R. Arrom, B. Moranta, M. Simonet.

DIRECTIVA:

PRESIDENT: Jaume Martorell
 VICE-PRESIDENT 1: Joan Mateu Riera
 VICE-PRESIDENT 2: Joan Martorell Moya
 VICE-PRESIDENT 3: Guillem Coll Morro
 TRESORER: Miquel Vallori Mateu
 COMPTADOR: Bernardí Coll Martorell
 SECRETARI: Guillem Martorell Martorell
 VICE-SECRETARI: Teresa Martorell Pericás

VOCAL: Cristóbal Solá Bibiloni
 Pedro Llabrés Fontiroig
 Jaume Maura Coll
 Biel Pocoví Pou
 Dolores Tevar Martorell
 Lleonard Pocoví Morro

EL PRESSUPOST PER A LA TEMPORADA 92/93

ENTRADES:

Socis	600.000.-
Taquilles	300.000.-
Rifes	300.000.-
Varis	100.000.-

	1.300.000.-

SORTIDES:

Botes	125.000.-
Equipatges	75.000.-
Arbitres	325.000.-
Federació	300.000.-
Neteja roba	100.000.-
Mútua	50.000.-
Material Oficina	25.000.-
Material Camp	100.000.-
Gasolina	50.000.-
Varis (Extres)	150.000.-

	1.300.000.-

RESUM

En el mes de setembre 30/09/92.

Els carnets cobrats són 129 per un valor de 550.000 ptes.
 Estan pendents de cobrament 43. (esperem que s'animin a retirar-los).
 Sis s'han donat de baixa.
 Les despeses han estat per un valor

JA HEM PUJAT!

de 516.783 ptes, entre elles, per a Federar-nos (Depòsits, Mutualitat, quotes, retencions, etc). 270.300 ptes, Mútua Balear 49.980 ptes, Botes 76.595 ptes. etc.

MONTAURA-MARGARITENSE

Taquilla	18.500 ptes
Rifa	23.925 ptes

	42.425 ptes
Arbitre	17.225 ptes
Regar Camp	3.500.-
Rentar roba	9.000.-
Cuixot	7.000.-
Guix	1.120.-

	37.846.-

GANÀNCIA: 4.579 ptes.

MONTAURA - BARRACAR

Taquilla	9.900.-
Rifa	17.300.-

	27.200.-
Arbitres	17.228.-
Rentar roba	6.000.-
Cuixot	6.000.-
Guix	1.120.-
Botiquín	3.654.-
Regar camp	4.500.-

	38.499.-

PERDUA: - 11.299 ptes

ELS RESULTATS DELS PARTITS JUGATS HAN ES-TAT:

S. Salines	2	Montaura	1
Montaura	1	Margaritense	3
Pto. Sóller	3	Montaura	0
Montaura	2	Barracar	3

Esperem i confiem que el mes d'octubre, sigui més bo que el passat mes de setembre.

SES SALINES 2 MONTAURA 1

Alineació: 1 Carbonell, 2 Amer, 3 Muñoz, 4 Gajete, 5 Ripoll, 6 Julio, 7 Gal-

vez, 8 Mateu, 9 Moreno, 10 Solà, 11 Canals, 12 Mora II, 13 Sastre, 14 Chiquí, 15 Martorell, 16 Rigo.

Gol: T. Galvez (1)

Targetes: Solà.

Crònica: Primera part molt bon joc per part del Montaura on el futbol era total i al minut 21 s'avança el marcador per arribar al descans amb 1-1, amb un gol del Ses Salines pràcticament acabat el temps. Segona part molt fluixa, es veu que falta preparació als locals. Se n'han donat compte els contraris que el porter falla per alt, i tot són balons penjats a l'àrea i una escapada de baló al porter i penal era el 2-1 resultat final, però s'havia jugat bé, esperem que la sort i els ànims ens acompanyin als pròxims partits.

PT. SÓLLER 3 MONTAURA 0

Partit molt enganyós pel resultat, el MONTAURA ha desplegat un bon joc i el marcador ha estat exagerat.

Primera part on l'equip local va arribar només una vegada a porta i un gol i el Montaura arribar en tres o quatre vegades i cap gol, així es el futbol.

La segona part el MONTAURA sortí a per totes i podria haver estat l'empat però el pal i el línier anul·lant un gol al Montaura, creim tot legal, ho desbarataren.

Als darrers minuts dos gols més per part del Sóller, quant l'equip del Montaura estava tot llançat a l'atac, mala sort i reacció més bona de bon joc al final als darrers partits. El millor partit i la derrota més grossa.

Alineació: 1 Carbonell, 2 Amer, 3 Muñoz, 4 Amengual, 5 Ripoll, 6 Julio, 7 Galvez, 8 Mateu, 9 Gajete, 10 Mora II, 11 Moreno, 12 Servera, 13 Sastre, 14 Feliu, 15 Sola i 16 Martorell.

Gols: 0

Targetes: Carbonell (V)

Sola (V)

Sastre (G)

MONTAURA 1 MARGARITENSE 3

Alineació: 1 Carbonell, 2 Amer, 3 Estrany, 4 Amengual, 5 Ripoll, 6 Moreno, 7 Galvez, 8 Mateu, 9 Gajete, 10 Sola, 11 Ca-

Montaura 27

nals, 12 Mora I, 13 Sastre, 14 Muñoz, 15 Chiqui, 16 Martorell

Gols: Mora II (1)

Targetes: 0

Crònica: Mal partit el disputat pel MONTAURA, davant un equip amb molt de "nom". Tal vegada sigui el partit més xarec en els darrers anys, falta de lluita, ganes i poca entrega. Els visitants a la 1a part sense fer res se'n van al descans amb 0-2. Segona part amb un poc de més entrega per part dels jugadors suplents que han sortit al camp i faltant 20 minuts per el final, el MONTAURA 1-2 però tot seguit quant el Montaura apretava més, un contraatac i 1-3 era la puntilla. S'ha vist clarament que no hi ha equip, falta un veterà en el mig del camp, un bon líbero o central i un davanter centre. Esperem que els joves que han entrat a l'equip s'acoplin aviat.

MONTAURA 2 BARRACAR 3

Partit de mala sort pel nostre equip, quatre partits i quatre derrotes, esperem que el descans de la pròxima jornada calmi els nervis i alci els ànims.

Comença el partit i a la primera jugada minut 1 una coça al defensa local Amer, el primer lesionat. Entra el veterà Miquel Mora, primer partit aquesta temporada i es nota la seva veterania a darrera de líbero un senyor jugador, donant proves de la seva qualitat i col·locació.

Al límit del descans s'avança al marcador el MONTAURA 1-0, gol psicològic. Segona part sense canvis i tot segueix igual, el Montaura falla dues ocasions de gol davant la porteria i falten 15 minuts empatà el conjunt visitant però el MONTAURA amb gran jugada personal de Pep Mateu, torna avançar al marcador a l'equip local un gran gol 2-1. Faltant 7 minuts per el final Miquel Mora demana el canvi, i al minut ve l'enfonsament del Montaura, el substituït Sastre a la primera jugada fa una entrada, en falta, al davanter a la vorera de l'àrea i gol, era l'empat. Tots pensàvem, per què Miquel Mora substituït?, i al minut 86 un altre gol dels visitants, el Montaura no hi veia bolla, els jugadors desmoralitzats i tot seguit expulsions del porter Carbonell i Andreu Sola per tirar coces.

Penal a favor del Barracar i fallen, hauria estat el 2-4. Acaba el partit amb 2-3. El Montaura segueix sense puntuar.

Gols: Moreno (1) Mateu (1)

Targetes grogues: Sastre (1)

Targetes vermelles: Sola (1) Carbonell (1).

Alineació: 1 Carbonell, 2 Amer, 3 Muñoz, 4 Amengual, 5 Ripoll, 6 Julio, 7 Galvez, 8 Mateu, 9 Gajete, 10 Mora II, 11 Moreno, 12 Mora I, 13 Sastre, 14 Vicens Canals, 15 Sola, 16 Martorell.

NOTICIA D'ÚLTIMA HORA

Els entrenadors Carlos Garcia i Joan Martorell han decidit demanar a la Junta Directiva el fer-se la fitxa com a jugadors i han demanat que es faci el fitxatge d'un entrenador que col·labori amb ells per fer les alineacions i els canvis. Esperam que aquests dos reforços juntament amb en Miquel Mora, Toni Estrany, Toni Feliu, Joan Gual, que quasi no han jugat i el fitxatge d'un possible davanter centre; sona el nom de Mut o Reinoso?, l'equip reaccioní per bé. La directiva ha fet gestions també amb un mancorí sobre l'assumpte entrenador, ell pot ésser Toni Jaume, de "Calçats Rexach", ben conegut al poble per els seus coneixements en el món del futbol i des d'aquí volem animar a tots entrenadors, jugadors i afició per veure si entre tots, l'equip segueix endavant. ¡ANIM MONTAURA!

Miquel Vallori Mateu.

NECESSITAM EL JUGADOR QUE FA DOTZE

Imatges d'ahir

DUES JOVENETES (Any 1.931)

L'any 1931, l'any que entrà la República, com popularment es coneix, aquestes dues jovenetes que veim a la fotografia, tenien els seus estimats fent el servei militar a l'Àfrica i, aprofitant que estant de visita a Lluc hi havia un retratista ambulànt, decidiren retratar-se per enviar les seves imatges a aquells que tant enyoraven. Es donava la casualitat que na Rosa París, la de l'esquerra, festejava un germà de na Teresa Pou, la de la dreta, nomenat Gabriel Pou, i na Teresa festejava un germà de na Rosa de nom Tòfol París. Es a dir, havien d'ésser cunyades per partida doble. Els soldats tornaren d'Àfrica i na Teresa pogué casar-se amb en Tòfol, cosa que no pogueren fer na Rosa i en Biel perquè la parca els separà per sempre. Rosa París Mateu moria el 16 de Juliol de 1940 a la florida edat de 25 anys. En Gabriel Pou Martorell seguia el mateix camí el 13 de Març de 1941 als 31 anys, morint a Biniarroi, on encara s'hi vivia i s'hi moria, després de llarguíssima malaltia.